

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КАВАРНА ПРЕЗ 2013 ГОДИНА

По своята същност и историческа даденост читалището носи в себе си първичния образ на гражданското общество у нас. То се създава и съществува на принципа на взаимния интерес и сдружаване на хора с еднакви интереси и мислене. Историческата мисия на читалището, като жив общностен център, е да откликва на нуждите на обществото и да участва в приобщаването му към ценностите на съвременното развитие. Българското народно читалище е доказало мястото си на притегателен духовен център, ползващ се с доверие и имащ дълбоки корени в местната култура и традиции. Процесът на реформа, започнал в началото на 90 - те години, изправи читалищата пред необходимостта да се адаптират към новите социално-икономически условия и бързо изменящи се ценности и потребности на българското общество- процес, който продължава и сега.

Изготвянето на годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Каварна за 2013г. цели обединяване на усилията на всички страни, имащи отношение към по-нататъшното институционално укрепване и утвърждаване на читалищата. Основните стратегически цели, които стоят днес пред читалищата са насочени към укрепване и модернизирането им и определят насоките на тяхното развитие, свързани с:

- читалищата - самоуправляващи се културно просветни сдружения, изпълняващи и държавни културно-просветни задачи
- съхраняване на националните традиции и идентичност, местните особености и локалните характеристики на района
- приобщаване към ценностите и постиженията на науката, изкуствата и културата
- възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
- работа по проекти - предпоставка и гаранция за модернизиране на читалищата
- осигуряване широк достъп до информация на местната общност
- притегателни центрове на местните общности с информационни, социални и граждански функции, участие при решаването на най-актуалните за местната общност проблеми
- разширяване на социалния обхват на читалищната дейност, в това число и с малцинствените групи, хора с физически увреждания, млади хора със специални нужди и др.
- повишаване квалификацията и уменията на кадрите в читалищата
- активизиране диалога с местната власт по места, с други културни и образователни институти, с неправителствени организации, за реализиране на съвместни програми и проекти за постигане на общите им цели

За постигане на тези цели читалищата по места планират и извършват разнообразна дейност като:

- уреждане и поддържане на библиотеки и създаване на информационни услуги
- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
- организиране на школи, курсове, клубове, празненства, концерти, ритуали, чествания и други дейности, насочени към всички възрастови групи
- събиране и разпространяване на знания за родния край
- подпомагане на местните инициативи чрез прилагане на различни модели - местен туризъм, местни занаяти и поминък, обучение и др.

- създаване и съхраняване на етнографски и музейни сбирки
- извършване на допълнителни дейности, подпомагащи изпълнението на основните функции на читалищата.

Действащата нормативна уредба, регламентираща дейността на читалищата им предоставя възможност за включване на нови функции към периметъра на тяхната основна дейност - реализация на услуги в социалната сфера и изграждането на информационни мрежи за осигуряване широк достъп за информация на всички. И през тази година определящ момент в политиката към читалищата ще бъде позицията, че дори и в най-малките селища от общината читалището има свое място и то трябва да бъде съхранено, макар и с ограничените си възможности за дейност.

В Община Каварна има регистрирани 13 читалища. Общината ще продължи да ги подкрепя при реализиране на основните им дейности и развитието на съвременни форми на работа, съобразени със заложените културни параметри и постигащи съвременна визия на читалищната дейност. Наложително е да продължи диалога за постигане на добри взаимоотношения между читалищата, културните и образователни институти, местните власти, неправителствените организации и бизнеса по места за реализиране на съвместни и общи програми и проекти. Новите взаимоотношения между читалищата и останалите партньори създават условия за тяхната по-голяма самостоятелност и автономност, способстват за превръщането им във фактор на обществения диалог.

ЧИТАЛИЩНАТА БИБЛИОТЕКА - СЪВРЕМЕНЕН ОБЩЕСТВЕН ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР, ПОЛЕЗЕН ПАРТНЬОР И ЕФЕКТИВЕН УЧАСТНИК В ПРОЦЕСИТЕ НА ИНФОРМАЦИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ ОТ ОБЩИНАТА

Мисията на читалищната библиотека е да бъде посредник между информацията и потребителите в един бързо променящ се свят и да работи за превръщането и в развит културно - информационен център, отговарящ на съвременните потребности на гражданите от широка информация, осигуряващ равен достъп на всички.

Основните задачи и усилията ще бъдат насочени към:

- утвърждаването и превръщането и в притегателен център за хора от всички възрасти.
- осигуряване на медийни партньорства
- Обновяване и обогатяване на библиотечните фондове с нови книги, чрез разработване на съответните проекти от читалищните настоятелства и участия в обявените сесии и програми от Министерството на културата.

Обогатяване на книжния фонд

- организиране и опазване на библиотечните фондове съгласно действащата нормативна уредба - финализиране на първият етап от Програма „Глобални библиотеки“- задълбочена работа за популяризиране на книгата и четенето, разработване на програма и разширяване на инициативата „Голямото четене“ сред всички библиотеки от общината.

- поэтапно въвеждане на автоматизацията на библиотечните процеси в читалищните библиотеки

- обновяване на материално - техническата база (съобразно съществуващите възможности). Обособяване на дигитален център и развитие на обществено-

информационни онлайн услуги за образованието и културата (Библиотека Читалище Съгласие)

- продължаване на работата за участие във втория етап на програмата „Глобални библиотеки” и включване на читалищните библиотеки на Община Каварна в обучителния модул на проекта (през 2010г. е включена трета читалищна библиотека село Белгун). Целта на програмата е да бъде улеснен достъпът до информация и услуги чрез Интернет безплатно за гражданите. Община Каварна партнира при реализацията на всеки етап от проекта:

- библиотечно - информационно обслужване и въвеждане на съвременни технологии (по възможност)

- работа по проекти и програми за подобряване нивото на определен тип знания

- даване преимущество на стойностни инициативи, които да допринасят за издигане престижа на библиотеката като местен културно-информационен институт

В своята мащабна културната политика и мисия библиотеките по места ще имат една основна цел - чрез всички възможни съвременни форми да разкриват богатството на книгата и информацията и да поддържат импулса за разпространение на културни ценности.

Към момента в Община Каварна има 12 читалищни библиотеки, от които 1 в града и 11 в селата. Библиотеките поэтапно въвеждат новите информационни технологии в своята дейност и това ще продължи и през настоящата година.

ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩНИТЕ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЧРЕЗ ОБУЧЕНИЕ НА ХОРАТА ОТ ВСИЧКИ ВЪЗРАСТИ С ЦЕЛ РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО. ЧИТАЛИЩЕТО - МЯСТО ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Една от най-важната и съществена част от дейността на читалищата е грижата за развитие на любителското художествено творчество. В тази връзка ролята на читалището при създаването, укрепването и възпроизвеждането на традициите и културата по места е незаменима.

Активно е участието на художествените колективи на читалищата в местните празници и фестивали, което е още едно доказателство, че читалищата винаги са имали водещо място в съхранението и опазването на българските културни традиции.

Основните цели и приоритети в тази насока са:

- опазване на фолклора и традиционното народно богатство и създаване на условия и възможности за тяхното развитие и популяризиране чрез всички възможни форми

- целенасочена работа по възстановяване на празнично-обредния календар и местните традиции и обичаи, ритуали, поминък и др.

- стремеж към разширяване обхвата на създадените тематични празници в общината – Рибен и миден фест, Празник на пъпеша с. Българево, Празник на писаните яйца с. Видно, изложби на носии и плетива с.Челопечене, с. Българево и др., реализирани от кметствата по места с активното участие на читалището.

- издирване и създаване на етнографски сбирки и изложби по места с цел съхраняване запазените образци и популяризиране историята на родния край; разширяване обхвата и краеведческата дейност на вече изградените такива - с. Вранино, с. Видно, с. Челопечене, с. Септемврийци, с. Камен бряг, с. Селце и с. Могилище - поддържане на утвърдените форми в любителското-художествено творчество и създаване на нови; ангажирано участие в общинските конкурси, празници и др. прояви. Разширяване обхвата на съществуващите формации, групи, клубове по

интереси и др. , които по същество са много важен елемент в сферата на допълващото образование и в тях участват стотици хора

- специално внимание и подкрепа на младите дарования; осъществяване на местни творчески проекти и инициативи със заинтересованите институции относно културното възпитание на децата, учащите се и младите хора и стимулиране на творческите им възможности (музика, фолклор, традиционни изкуства, танц, краезнание, литература и др.) НЧ Съгласие

- действащите школи към читалище „Съгласие” имат наличен потенциал и заявяват готовност и възможности да разширят формите и начините за обучение и възпитание на подрастващото поколение, в съответствие с новите обществени реалности

- разширяване на художествено-творческото направление - чрез традиционни общодостъпни форми на участие в културния живот на читалището и общината - национални и международни прояви . Усилията ще бъдат насочени към търсене на нови форми, за откриване, отглеждане и изява на творческите заложби у децата и възрастните чрез участието им в читалищните колективи за народни танци, изворен фолклор, литературни клубове, детски вокални групи, , състави за стари градски песни и др. Участниците в любителските формации задоволяват определени свои потребности, но те са важна част при формирането на културното пространство в общината.

Община Каварна винаги е проявявала внимание и отношение към дейността на читалищата и през 2013 година ще продължи да подпомага добрите инициативи на читалищните формации за участието им в различни местни, национални и международни прояви. В Културния календар за 2013 година са включени инициативи и форуми, чиито организатори и участници са самите читалища, както и прояви, в които те се явяват партньори на Общината или на други културни институти.

Най - значими от тях са: „Трифон Зарезан“ - празник на виното, Национален фестивал на любителските театри с международно участие „Каварна 2013“, Младежки фолклорен събор „С България в сърцето“, Великденски празници, Летни празници Каварна – 2013, Джулай морнинг-Камен бряг, Фестивал на на певческото изкуство – „Нептун и приятели“, концерти , утра и др.

МОДЕРНИЗИРАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА ЧИТАЛИЩАТА КАТО САМОУПРАВЛЯВАЩИ СЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРЕВРЪЩАНЕТО ИМ В ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩНОСТТА ПО МЕСТА

В тази връзка читалищата е необходимо да насочат вниманието и усилията си към:

- разширяване на социалния обхват на целевите групи, с които работят, съобразно конкретните дадености и особености по места

- задоволяване на реални обществени потребности чрез активното включване на читалищните настоятелства пряко в читалищната дейност обединяване на усилията за подобряване на материалната база, ползвана от читалищата.

Читалищата в Община Каварна извършват своята дейност в предоставената им до момента от Общинския съвет база за безвъзмездно ползване и стопанисване. Според възможностите на утвърдения бюджет за 2013г., Община Каварна ще осигури средства за извършване на неотложни ремонтни дейности на нуждаещите се читалища. От своя страна читалищата и през настоящата година е необходимо да кандидатстват с проекти за допълваща субсидия за ремонти пред Министерството на културата, с което ще решат частично проблемите с материалната си база.

Решаването на проблемите по поддръжката на остарялата материално - техническа база и недостига на финансови средства, изисква активно партньорство от страна на читалищата с местните власти, Министерството на културата и Министерството на труда и социалната политика, което да даде възможност да бъдат ремонтирани и модернизирани по-голям брой сгради. Читалищата като неправителствени организации имат възможност за кандидатстване пред повече институции и донорски организации, а за целта имат необходимия потенциал и ресурси.

- повишаване на квалификацията и уменията на кадрите

Една от най-важните и основни задачи пред читалищата е осигуряване и привличане на млади и квалифицирани кадри - гаранция за превръщането на читалищата в съвременни информационни и културни средища. Субективният фактор ще бъде определящ сега и в бъдеще за развитието на тази културна институция и читалищните настоятелства са длъжни да отделят особено внимание при подбора и назначаването на работещите в тези културно-просветни институти. Особено внимание трябва да бъде отделено на изискванията на Закона за обществените библиотеки и необходимостта от придобиване на задължителен ценз в тази област, която е основна и определяща в дейността на читалищата.

Програмата е приета с Решение № 33 по Протокол № 21 от заседанието на Общинския съвет на 28.05.2013 година.